

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Józef Frąckowiak

w sprawie z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej
im.F.Stefczyka

przeciwko H. Z.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 kwietnia 2012 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania

zażaleniowego zawarte w punkcie 2 postanowienia Sądu Okręgowego

z dnia 6 września 2011 r.,

- 1) **zmienia postanowienie Sądu Okręgowego (pkt 2) z dnia 6 września 2011 r. w ten sposób, że nie obciąża pozwanej kosztami postępowania zażaleniowego;**
- 2) **przyznaje radcy prawnemu M. N. prowadzącej Kancelarię od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej w postępowaniu zażaleniowym kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) podwyższoną o podatek od towarów i usług;**
- 3) **nie obciąża pozwanej kosztami postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 6 września 2011 r. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie pozwanej H. Z. na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 3 stycznia 2011 r., odrzucające jej sprzeciw od nakazu zapłaty oraz (w jego punkcie drugim) zasądził od pozwanej na rzecz powódki - Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. Stefczyka kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, wskazując jako podstawę prawną tego rozstrzygnięcia przepisy art. 108 § 1 w zw. z art. 98 k.p.c. i § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Okręgowym pozwana zaskarżyła zażaleniem zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niezasadne obciążenie jej kosztami postępowania. W uzasadnieniu zażalenia podniosła, że jej sytuacja życiowa i materialna, którą uwzględnił Sąd Rejonowy zwalniając ją od opłaty sądowej od zażalenia ponad kwotę 100 zł nie uległa zmianie i pozwana nie jest w stanie tym bardziej ponieść wyższych niż ta kwota kosztów postępowania zażaleniowego na rzecz strony powodowej. W tej sytuacji obciążenie ją tymi kosztami jest niesłuszne i niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

Skarżąca wniosła o zmianę postanowienia w zaskarżonej części przez odstąpienie od obciążania jej kosztami postępowania zażaleniowego przed Sądem Okręgowym, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy w zakresie objętym zaskarżeniem temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustanowiony w art. 102 k.p.c. wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu, którą statuuje art. 98 § 1 k.p.c., pozwala w szczególnie uzasadnionych wypadkach na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów lub nieobciążanie jej w ogóle kosztami. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku

obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Stanowią je zarówno fakty związane z samym procesem jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Przepis art. 102 k.p.c. powinien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z tymi zasadami.

Zasadnie podnosi skarżąca, że sytuacja taka ze względu na wskazane przez nią w zażaleniu okoliczności, sytuujące się pośród wymienionych przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c., zachodzą w niniejszej sprawie. Z tych względów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁶ zd. 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c., art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c.), odstępując równocześnie z tych samych przyczyn, które uzasadniały zmianę zaskarżonego postanowienia, od obciążania pozwanej kosztami postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.